

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΕ & ΔΕ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
(ΠΕ.Κ.Ε.Σ. ΚΡΗΤΗΣ)

Περιφερειακό Κέντρο Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού - Κρήτης

Ηράκλειο, 09-07-2021

Αρ. Πρωτ.: Φ2 / 1676

Ταχ. Δ/ση : Ρολέν 4
Ταχ. Κώδικας : 713 05 ΗΡΑΚΛΕΙΟ
Πληροφορίες : Γραμματεία ΠΕΚΕΣ Κρήτης
Τηλ. : 2810 246400- 246860 -248776
E-mail: Γραμματείας: pekeskritis@sch.gr
E-mail προσωπικό: evidakis@gmail.com

Προς: Π.Δ.Ε. Κρήτης

Κοιν.:

- ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης
- Συντονίστρια Εκπ/σης Προσφύγων Π.Δ.Ε. Κρήτης, κ. Κ. Αρετάκη
(seprosfyges@kritis.pde.sch.gr)

ΘΕΜΑ: Υποβολή τελικής έκθεσης λειτουργίας Τάξεων Υποδοχής-Ζ.Ε.Π., σχολ. μονάδων Δ/θμιας Εκπ/σης ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης, για το σχολ. έτος 2020-2021

1. ΣΧΕΤ: Το με αρ.πρ.: Φ1/69099/Δ2/11-6-2021 και θέμα: «Υποβολή έκθεσης Τ.Υ. Ι και ΙΙ ΖΕΠ», έγγραφο του Υ.ΠΑΙ.Θ., Δ/ση Σπουδών, Προγραμμάτων & Οργάνωσης Δ.Ε., Τμήμα Β' (spudonde@minedu.gov.gr)

Σε απάντηση του παραπάνω σχετικού, σας υποβάλουμε συνοπτική τελική έκθεση λειτουργίας των **Τ.Υ.-Ζ.Ε.Π., σχολ. μονάδων Δ/θμιας Εκπ/σης**, από τους Σ.Ε.Ε. Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης, για το **σχολ. έτος 2020-2021**.

Παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες.

Συνημμένα: σελ. 10

Η Οργανωτική Συντονίστρια του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης, ΣΕΕ ΠΕ 70

Ειρήνη Βιδάκη

Π.Δ.Ε. (Περιφερειακή Διεύθυνση Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπαίδευσης) ΚΡΗΤΗΣ
Π.Ε.Κ.Ε.Σ. (Περιφερειακό Κέντρο Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού) ΚΡΗΤΗΣ

Τη σχολική χρονιά το σχολικό έτος 2020-2021 ιδρύθηκαν εννέα (9) Τάξεις Υποδοχής στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στην Κρήτη.

Συγκεκριμένα στα παρακάτω σχολεία:

Π.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ: 3ο Γυμνάσιο Ηρακλείου, 10ο Γυμνάσιο Ηρακλείου, 12ο Γυμνάσιο Ηρακλείου, Γυμνάσιο Γαζίου, 4ο Εσπερινό ΕΠΑΛ Ηρακλείου

Π.Ε. ΛΑΣΙΘΙΟΥ: 2ο Γυμνάσιο Σητείας, 3ο Εσπερινό ΕΠΑΛ Ιεράπετρας

Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΟΥ: 5ο Γυμνάσιο

Π.Ε. ΧΑΝΙΩΝ: 1ο Γυμνάσιο Χανίων, 6ο Γυμνάσιο Χανίων

Από τα παραπάνω σχολεία:

Στο 4ο Εσπερινό ΕΠΑΛ Ηρακλείου η λειτουργία της Τ.Υ διεκόπη στις 6/11/2020, επειδή οι 19 αλλοδαποί μαθητές, εγγεγραμμένοι στην Α' Τάξη, που επρόκειτο να παρακολουθήσουν την Τ.Υ. διέκοψαν τη φοίτησή τους, λόγω της αδυναμίας να παρακολουθήσουν τα μαθήματα του σχολικού προγράμματος, χωρίς γλωσσική υποστήριξη στην ελληνική γλώσσα και λόγω τηλεεκπαίδευσης.

Στο 12ο Γυμνάσιο Ηρακλείου, η πρώτη πρόσληψη αναπληρωτή εκπαιδευτικού έγινε στις 8/1/2021 (όπως και σε όλες τις Τ.Υ.), η οποία όμως σε μία εβδομάδα παραιτήθηκε, καθώς κλήθηκε ως ΑΠΩ. Το ίδιο συνέβη με όλες σχεδόν τις Τ.Υ. Σύμφωνα με το διευθυντή της σχολικής μονάδας "Ο χρόνος αυτός δαπανήθηκε στις συνεννοήσεις μετ' εμποδίων με τους μαθητές για την οργάνωση της εξ αποστάσεως παρακολούθησης των μαθημάτων". Η θέση δεν αναπληρώθηκε από άλλον εκπαιδευτικό, καθώς στην επόμενη φάση προσλήψεων, δεν δέχτηκε την τοποθέτησή του ο/η εκπαιδευτικός.

Στο Γυμνάσιο Γαζίου Η Τ.Υ λειτούργησε από 8/1/2021 έως 4/3/2021 με εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Στη συνέχεια διεκόπη γιατί ο εκπαιδευτικός ανέλαβε υπηρεσία σε άλλη σχολική μονάδα και δεν αντικαταστάθηκε με νέα πρόσληψη.

Και σε όλα τα υπόλοιπα σχολεία, οι εκπαιδευτικοί μετά την πρόσληψή τους κλήθηκαν να αναλάβουν υπηρεσία ως ΑΠΩ σε άλλα σχολεία και παραιτήθηκαν, αλλά αντικαταστάθηκαν σε επόμενη φάση από άλλους εκπαιδευτικούς. Μόνο σε μία περίπτωση (3ο Γυμνάσιο) η εκπαιδευτικός, με δική της απόφαση δεν παραιτήθηκε, παρόλο που κλήθηκε σε άλλο σχολείο ως ΑΠΩ και παρέμεινε στο σχολείο μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς. Τέλος, σε μία περίπτωση (6ο Γυμνάσιο Χανίων), η εκπαιδευτικός που προσλήφθηκε ήταν σε άδεια λοχειάς και επέστρεψε στη θέση της στα μέσα Απριλίου.

1.Είδος/Επίπεδο Τάξης Υποδοχής

Από τις εννέα Τ.Υ που ιδρύθηκαν, οι επτά ήταν Τύπου I και οι δύο Τύπου II.

2.Συγκρότηση και σύνθεση της Τάξης Υποδοχής

Οι περισσότεροι μαθητές κατατάχθηκαν στο επίπεδο των αρχαρίων με βάση τα διαγνωστικά τεστ. Σε δύο σχολεία, με κριτήρια τα διαγνωστικά τεστ και τον χρόνο παραμονής τους στην Ελλάδα κατατάχθηκαν σε τμήματα αρχαρίων και τμήματα προχωρημένων (στον ίδιο Τύπο Τ.Υ.)

3.Υλικοτεχνική υποδομή και εκπαιδευτικό υλικό

Οι περισσότερες αίθουσες που χρησιμοποιήθηκαν για την Τ.Υ. ήταν κατάλληλα διαμορφωμένες για την επίτευξη του επιθυμητού παιδαγωγικού κλίματος, με τη δυνατότητα διαφορετικής διάταξης των θρανίων, ενώ σε άλλη περίπτωση υπήρχε ένα τραπέζι συνεδριακού τύπου γύρω από το οποίο κάθονταν οι μαθητές. Επιπλέον κάποιες αίθουσες διέθεταν οπτικοακουστικό εξοπλισμό (Η/Υ, προτζέκτορα, cd player), φυσικά πίνακα και ακόμα χάρτες. Σε κάποιες περιπτώσεις χρησιμοποιήθηκαν προκατασκευασμένες

αίθουσες χωρίς συγκεκριμένη υλικοτεχνική υποδομή. Σε δύο περίπτωση χρησιμοποιήθηκε η αίθουσα ξένων γλωσσών και η αίθουσα της μουσικής.

Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε ήταν σε όλες τις περιπτώσεις εκείνο που διατίθεται από το ΙΤΥΕ Διόφαντος, το "Γεια σας 1, 2, 3, 4" ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών και τις τάξεις, τα οποία δόθηκαν στους μαθητές. Επιπλέον όμως χρησιμοποιήθηκε και αρκετό άλλο υλικό, που διατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή, έπειτα από προσωπική έρευνα και αναζήτηση των διδασκόντων, όπως:

- "Βασική Γραμματική της Ελληνικής", ΥΠΕΘ, Πρόγραμμα Εκπαίδευσης των Παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας της Θράκης, εκδόσεις Διόφαντος
- "Το βαλιτσάκι, ελληνικά για παιδιά που μετακινούνται", εκδόσεις Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
- "Γέφυρες. Οδηγός δίγλωσσης υποστήριξης προσφύγων", Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής ΓΣΕΕ
- "Ελληνικά με την παρέα μου", ΕΔΙΑΜΜΕ, εκδόσεις Διόφαντος
- "Εγχειρίδιο Εκμάθησης της Ελληνικής Γλώσσας σε Μετανάστες και Πρόσφυγες", κατάληψη Σινιάλο
- "Εντάξει 1,2"
- "Τα πρώτα μου Ελληνικά"
- "Μικρό Λεξικό 1,2,3,4"
- "Φτου και Βγαίνω"
- "Διαβάζω 1,2,3,4"
- "Πάμε στην Αγορά"
- "Εγχειρίδιο και τετράδιο ασκήσεων, Εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας", επίπεδο Α1 και Α2, Οδυσσέας
- "Κείμενα για νέους σε απλά ελληνικά"

Για την Τ.Υ ενηλίκων χρησιμοποιήθηκε υλικό από επίσημες πηγές του Ινστιτούτου Διαρκούς Εκπαίδευσης ενηλίκων και ασκήσεις από το πρόγραμμα "Οδυσσέας" που αφορούσε στην εκπαίδευση μεταναστών στην ελληνική γλώσσα, ιστορία και πολιτισμό.

Στις περισσότερες περιπτώσεις η διδασκαλία στηρίχτηκε στο ανεπίσημο αυτό υλικό.

Σε κάποιες περιπτώσεις έγινε διαφοροποίηση στο επίπεδο δυσκολίας των ασκήσεων που δίνονταν στους μαθητές με βάση το διαφορετικό επίπεδο ελληνομάθειάς τους. Επιπλέον, το υλικό που δόθηκε στην εξ αποστάσεως διδασκαλία διέφερε σε σχέση με τη δια ζώσης, ενώ χρησιμοποιήθηκαν διαφορετικές πηγές.

4.Λειτουργία της Τάξης Υποδοχής

Δεδομένα μαθητικού δυναμικού	
Αριθμός παιδιών	Συνολικά στις 7 Τ.Υ που λειτούργησαν φοίτησαν 65 μαθητές
Τάξη/εις απ' όπου προέρχονται οι μαθητές/τριες της Τ.Υ.	Από όλες τις τάξεις (Α,Β,Γ)
Ώρες Εβδομαδιαίως που αφιερώθηκαν στην Τ.Υ.	15
Ε.Κ.Ο. (Ευάλωτη Κοινωνική Ομάδα) όπου ανήκουν οι μαθητές/τριες (παλινοστούντες και αλλοδαποί, ρομά)	Αλλοδαποί: πρόσφυγες (Συρία, Κουβέιτ, Αφγανιστάν, Ιράκ) και μετανάστες (Ινδία, Αλβανία, Πακιστάν, Ρωσία)
Λειτουργία Τάξης Υποδοχής	
Συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς των τάξεων και ειδικοτήτων της σχολικής μονάδας.	Σε μία μόνο περίπτωση η εκπαιδευτικός αναφέρει ότι δεν υπήρξε συνεργασία και λειτούργησε αυτόνομα. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις οι εκπαιδευτικοί

<p>(τρόπος, χρόνος και σκοπός της συνεργασίας)</p>	<p>αναφέρονται στην "άψογη", "γόνιμη", "άριστη" συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων των τάξεων, με τη διεύθυνση του σχολείου και κυρίως με τους/τις φιλόλογους (με σκοπό την ορθή αξιολόγηση και βαθμολόγηση των μαθητών, τα γλωσσικά τους προβλήματα και την βελτίωση και πρόοδο που παρουσίαζαν στην ελληνική γλώσσα). Άλλοι στόχοι μέσα από αυτήν τη συνεργασία ήταν η προσαρμογή και η ένταξή τους στο σχολικό περιβάλλον και η ανεμπόδιστη παρακολούθηση των μαθημάτων στην κανονική τους τάξη και η ομαλή ένταξή τους σε αυτήν (π.χ. συμπεριφορά, προετοιμασία για διαγωνίσματα, συζήτηση για τους βαθμούς τους, η επίδοσή τους, προβλήματα που προέκυπταν κ.ά.). Η επικοινωνία άλλοτε διεξαγόταν σε τακτική βάση, σχεδόν καθημερινά, στα διαλείμματα, στα κενά ή όποτε προέκυπτε ανάγκη.</p>
<p>Στοιχεία Κοινωνικού/Οικογενειακού Προφίλ (Περιγράψτε βασικά δεδομένα του κοινωνικού/οικογενειακού προφίλ των μαθητών)</p>	<p>Χαμηλό οικονομικό και κοινωνικό υπόβαθρο των μαθητών. Πρόκειται για οικονομικούς μετανάστες και πρόσφυγες.</p> <p>Στην περίπτωση των οικονομικών μεταναστών ο ένας γονέας ζούσε χρόνια στην Ελλάδα και στη συνέχεια ήρθαν τα παιδιά με τον άλλο γονέα με σκοπό να μείνουν μόνιμα στην Ελλάδα. Το οικογενειακό τους περιβάλλον είναι αρκετά υποστηρικτικό και επειδή δεν δύναται να τους παρέχει υποστήριξη στην καθημερινή μελέτη των μαθημάτων τα στέλνουν σε φροντιστήριο. Σε φροντιστήριο επίσης παρακολουθούν και μαθήματα ξένων γλωσσών.</p> <p>Στην περίπτωση των ενήλικων οικονομικών μεταναστών, είναι στο σύνολό τους εργάτες γης, που εργάζονται σε θερμοκήπια. Στην πλειονότητά τους έχουν χαμηλά οικονομικά εισοδήματα και χαμηλό μορφωτικό επίπεδο και προσπαθούν με καλή διάθεση και ζήλο να μορφωθούν, να ειδικευτούν και να ενταχθούν στο σχολικό και κοινωνικό περιβάλλον, ενώ όλοι επιθυμούν να πάρουν απολυτήριο λυκείου.</p> <p>Στην περίπτωση των προσφύγων οι περισσότεροι έχουν έρθει στην Κρήτη μέσω προγραμμάτων που τους εξασφαλίζουν στέγαση σε διαμερίσματα και τη διαβίωσή τους με όρους αξιοπρέπειας. Είναι εδώ μαζί με τους δύο γονείς ή σε πολλές περιπτώσεις με τον ένα γονέα ή άλλους συγγενείς. Συχνά τα κορίτσια που δεν έχουν τη μητέρα τους ή είναι ορφανά από μητέρα επωμίζονται και τη φροντίδα του νοικοκυριού. Άλλα προέρχονται από πολυμελείς οικογένειες που είτε βρίσκονται όλοι μαζί είτε είναι διασκορπισμένοι σε διάφορα μέρη. Κάποιοι γονείς λόγω των τραυματικών γεγονότων που έζησαν παρουσίασαν κάποια μορφή κατάθλιψης, που επιδεινώθηκε λόγω της καραντίνας.</p>

	<p>Κάποια παιδιά συνεχίζουν να διατηρούν τα έθιμα και τις παραδόσεις του τόπου τους (μαντήλα, Ραμαζάνι), ενώ κάποια φαίνονται να έχουν εν μέρει εξευρωπαϊστεί. Τέλος, σύμφωνα με κάποιους εκπαιδευτικούς κάποια παιδιά θέλουν να μείνουν στην Ελλάδα προσωρινά, αλλά τα περισσότερα πιστεύουν ότι θα φύγουν για άλλες χώρες του εξωτερικού.</p>
<p>Αρχικό γνωστικό επίπεδο (σύντομη περιγραφή – αναφέρετε ποια κατά τη γνώμη σας είναι τα κυριότερα γνωστικά προβλήματα, σε αναγνωστική ικανότητα, ορθογραφία, γραπτό και προφορικό λόγο κ.λ.π....., που αντιμετωπίζουν οι μαθητές/τριες)</p>	<p>Υπήρχε ανομοιογένεια στο γνωστικό επίπεδο και στο επίπεδο γραμματισμού των μαθητών/τριών του τμήματος. Επιπλέον υπήρχε μία μεγάλη διαφοροποίηση ανάλογα με την προέλευσή τους. Έτσι τα περισσότερα από τα προσφυγόπουλα δεν είχαν καμία επαφή/γνώση της ελληνικής γλώσσας και δεν ήταν εξοικειωμένοι. Ελάχιστα από αυτά μπορούσαν να χρησιμοποιούν κάποιες λέξεις στον προφορικό λόγο, αλλά δεν ήξεραν να γράφουν. Κάποια άλλα γνώριζαν το ελληνικό αλφάβητο και να λένε κάποια πράγματα για τον εαυτό τους , όμως, από εκεί και πέρα, δυσκολεύονταν να διαβάσουν και να κατανοήσουν κάποιο κείμενο, να εκφραστούν γραπτά, αλλά και προφορικά, το λεξιλόγιό τους δεν ήταν εμπλουτισμένο και δεν γνώριζαν κανένα γραμματικό φαινόμενο. Τα περισσότερα προσφυγόπουλα έχουν φοιτήσει σε ελάχιστες τάξεις στο σχολείο στη χώρα τους ή και καθόλου, με αποτέλεσμα να μην ξέρουν να γράφουν και να διαβάζουν ικανοποιητικά ούτε στη μητρική τους γλώσσα.</p> <p>Αντίθετα οι οικονομικοί μετανάστες είχαν εξοικείωση και επαφή με την ελληνική γλώσσα. Αρκετοί χειρίζονταν αρκετά καλά ή λιγότερο καλά τον προφορικό λόγο, αλλά πολύ λιγότερο τον γραπτό. Τα γνωστικά προβλήματα στις Τ.Υ. Ι επικεντρώνονται στα παρακάτω:</p> <p>Στον προφορικό λόγο ασυνταξίες όπως παράλειψη άρθρων και λανθασμένη χρήση του γραμματικού γένους. Δυσκολίες στο σωστό τονισμό των λέξεων.</p> <p>Στον γραπτό λόγο υπήρχαν προβλήματα και σε επίπεδο μορφολογίας (καταλήξεις κτλ) και σύνταξης. Γενικά αδύναμες δεξιότητες παραγωγής γραπτού λόγου και ανάγνωσης (συνεπώς και αναγνωστικής κατανόησης). Ορθογραφία. Γνωστικά προβλήματα αναφορικά με την γραμματική και το συντακτικό όπως π.χ. η κλίση ουσιαστικών σε ενικό και πληθυντικό αριθμό, η κλίση των ρημάτων σε διάφορους χρόνους.</p> <p>Στους αρχάριους οι δυσκολίες αφορούσαν κυρίως στην ορθογραφία στην προφορά των δίψηφων φωνηέντων (οι, αι, ει, ευ, αυ) καθώς και των μπ, ντ, γγ, γκ, ζ, ξ, ψ και στην ορθογραφία των ι, η, υ, ει, οι, ο, ω, ε, αι και ακόμα στο φτωχό λεξιλόγιο, στον τονισμό των λέξεων, στα γένη των ουσιαστικών, στη λειτουργία των</p>

	<p>επιθέτων.</p> <p>Στους προχωρημένους οι δυσκολίες σχετίζονταν με τη χρήση των πτώσεων, στη σύνταξη προτάσεων με ορθό νόημα, λάθη στα γένη των ουσιαστικών, δυσκολίες στην κατανόηση βασικών γραμματικών και συντακτικών κανόνων της γλώσσας.</p> <p>Τα γνωστικά προβλήματα στις Τ.Υ. II επικεντρώνονται στα ακόλουθα: Τα παιδιά σε γενικές γραμμές γνώριζαν γραφή και ανάγνωση. Υπήρχε ικανότητα επικοινωνίας σε προφορικό επίπεδο και παραγωγής στοιχειωδών γραπτών προτάσεων. Στην πλειοψηφία τους διέθεταν ικανοποιητική αναγνωστική ικανότητα. Οι δυσκολίες τους σχετίζονταν κυρίως με την ορθογραφία, καθώς και την άγνοια βασικού λεξιλογίου, κάτι το οποίο αποτελούσε πρόσκομμα τόσο για την πρόσληψη όσο και για την παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου.</p> <p>Στην περίπτωση των ενήλικων μαθητών η αναγνωστική τους ικανότητα ήταν αρκετά ικανοποιητική και ειδικά προς το τέλος του σχολικού έτους μετά από πολλές αναγνώσεις άρθρων και κειμένων μέσα στην αίθουσα.</p>
<p>Ενέργειες που κάνατε (αναφέρετε τις ενέργειες στις οποίες προβήκατε για να αντιμετωπίσετε τις δυσκολίες, συμπεριλάβετε διδακτικά υλικά που χρησιμοποιήσατε – βιβλία, υποστηρικτικό υλικό, Η/Υ, κ.λ.π.)</p> <p>(πχ. Γραμματικά, συντακτικά φαινόμενα που συνδέονται με το αναλυτικό πρόγραμμα και τη διδακτέα ύλη της τάξης... τι διδάχθηκε ... τι εμπεδώθηκε....</p> <p>Αν είχατε Ατομικό Φάκελο Μαθητή/τριας Αν εφαρμόσατε, ενδιάμεσα, διαγνωστικά τεστ ελληνομάθειας ή άλλες ποιοτικές περιγραφές της επίδοσης και της γενικότερης πορείας.....)</p>	<p>Σημαντικό ήταν να επιτευχθεί πρώτα ένα κλίμα εμπιστοσύνης και συνεργασίας με διαδραστικά παιχνίδια και συζητήσεις.</p> <p>Στη συνέχεια χρησιμοποιήθηκαν ποικίλα διδακτικά υλικά και εγχειρίδια (βλ. ενότητα 3), καθώς και υλικό που ετοιμάζαν οι ίδιοι/ες διδάσκοντες/ουσες με θεωρία και ασκήσεις.</p> <p>Όπου υπήρχε χρησιμοποιήθηκε υπολογιστής και προτζέκτορας, για την παρακολούθηση εκπαιδευτικών βίντεο κ.ά.</p> <p>Χρησιμοποιήθηκαν οι ιστοσελίδες του ΙΕΠ, της Ύπατης Αρμοστείας, της UNICEF κ.ά. για την άντληση υλικού.</p> <p>Επικέντρωση στην επικοινωνιακή διάσταση της γλώσσας μέσα από αυθεντικές καταστάσεις επικοινωνίας (κείμενα κατανόησης, παιχνίδια ανάληψης ρόλων σε συνθήκες καθημερινότητας)</p> <p>Στόχος η κατάκτηση της επικοινωνίας (προφορικά και γραπτά) σε θέματα καθημερινότητας (σχολείο, οικογένεια, αγορά, υπηρεσίες, γιατρός, μέρη του σώματος, διαμονή, δουλειά, περιβάλλον, χρόνος, καιρός, περιγραφή προσώπων και αντικειμένων, φαγητό, ένδυση, μεταφορά κ.ά.).</p> <p>Δόθηκε έμφαση στον εμπλουτισμό του λεξιλογίου και διδάχθηκαν απλά γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα (γένη, ουσιαστικά, ενικός και πληθυντικός αριθμός, πτώσεις, επίθετα, τοπικές προθέσεις, ρήματα</p>

	<p>και βασικοί χρόνοι).</p> <p>Ο γραπτές ασκήσεις που δίνονταν ήταν διαφόρων ειδών: αντιστοίχιση, συμπλήρωση κενού, Σωστό - Λάθος κ.ά.</p> <p>Σύνδεση με άλλα γνωστικά αντικείμενα: κυρίως τη Γεωγραφία</p> <p>Εκεί όπου υπήρχαν διαφορετικά επίπεδα ακολουθήθηκε διαφοροποιημένη διδασκαλία. Στα παιδιά που είχαν περισσότερες δυσκολίες δινόταν συνεχώς επαναληπτικό υλικό από το διαδίκτυο για την εμπέδωση της ελληνικής αλφαβήτου και της κατανόησης της δημιουργίας λέξεων, ενώ σημαντικό ρόλο έπαιξε και η μουσική και το παιχνίδι. Στα πιο προχωρημένα, η εστίαση έγινε στον εμπλουτισμό του λεξιλογίου και στη βελτίωση του προφορικού τους λόγου μέσα από την εξεύρεση θεμάτων για συζήτηση και περιγραφή εικόνων.</p> <p>Στους ενήλικες μαθητές μέσω καθημερινής ανάγνωσης κειμένων βελτιώθηκε η αναγνωστική ικανότητα όπως και ο σωστός τονισμός των λέξεων. Διαπιστώθηκε ότι βελτιώθηκε ακόμα αισθητά η έκφρασή τους, η ορθογραφία τους και ο γραπτός τους λόγος.</p> <p>Σε κάποια σχολεία διατηρείται Ατομικός Φάκελος Μαθητή/τριας, που περιέχει τα διαγνωστικά τεστ και την ενυπόγραφη δήλωση του κηδεμόνα με τη συναίνεσή του για την παρακολούθηση της Τ.Υ. Όμως γενικά δεν διατηρείται ατομικός φάκελος με τις εργασίες του μαθητή.</p>
<p>Εκτίμηση Προόδου – Τελικά γνωστικά επιτεύγματα (εκτιμήστε και αιτιολογήστε τα βασικότερα δεδομένα που καταδεικνύουν την πρόοδο που των μαθητών/τριών σε σχέση με την έναρξη του προγράμματος της Τάξης Υποδοχής) (αναφερθείτε και σε συχνότητα παρακολούθησης της Τ.Υ., λόγους τυχόν απουσίας και επιθυμητούς μελλοντικούς στόχους)</p>	<p>Η συχνότητα παρακολούθησης των περισσότερων μαθητών, δεδομένων των συνθηκών, υπήρξε ικανοποιητική. Στη διάρκεια της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης παρατηρήθηκε μεγαλύτερη αποχή των μαθητών προσφύγων από τη διδασκαλία, λόγω τεχνικών προβλημάτων και δυσκολιών, έλλειψη τεχνικού εξοπλισμού κ.ά. Αντίθετα οι αλλοδαποί μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο μπορούσαν να συμμετέχουν και στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Στα δια ζώσης μαθήματα, όλοι οι μαθητές παρακολουθούσαν κανονικά και συστηματικά.</p> <p>Υπήρξαν περιπτώσεις μαθητών προσφύγων με ελλιπή ή άτακτη φοίτηση ή που διέκοψαν τη φοίτησή τους (λόγω μετακόμισης σε άλλη περιοχή, ή σε άλλη πόλη ή στο εξωτερικό) οι οποίοι απορρίφθηκαν λόγω απουσιών.</p>

	<p>Οι περισσότεροι μαθητές έδειξαν ενδιαφέρον για το μάθημα, παρακολουθούσαν συστηματικά τα μαθήματα της τάξης υποδοχής, μελετούσαν στο σπίτι, ανταποκρίνονταν στις καθημερινές δοκιμασίες, συμμετείχαν ενεργά στις δραστηριότητες και στις συζητήσεις και ακολουθούσαν τους κανόνες της σχολικής ζωής.</p> <p>Η διαφορά ανάμεσα στη βαθμολογία των αρχικών και των τελικών διαγνωστικών τεστ καταδεικνύει σαφέστατα την πρόοδό τους.</p> <p>Ο προφορικός τους λόγος βελτιώθηκε σημαντικά. Κατάφεραν να παράγουν προφορικό λόγο, ώστε να μπορούν να επικοινωνούν και να ανταλλάσσουν πληροφορίες στο πλαίσιο της σχολικής κοινότητας, χρησιμοποιώντας τις περισσότερες φορές ορθά την ελληνική γλώσσα.</p> <p>Πέτυχαν να αντιλαμβάνονται τις βασικές πληροφορίες από ένα κείμενο και στον προφορικό και στο γραπτό λόγο, να κατανοούν το λεξιλόγιο και το νόημα καθημερινών προτάσεων.</p> <p>Ανέπτυξαν σημαντικά την αναγνωστική τους ικανότητα. Κατάφεραν να παράγουν σε ικανοποιητικό βαθμό γραπτό λόγο.</p> <p>Παρουσίασαν ενδιαφέρον και για άλλα μαθήματα. Επιπλέον, απέκτησαν αυτοπεποίθηση και σιγουριά στον τρόπο επικοινωνίας</p>
<p>Δραστηριότητες συμπερίληψης των μαθητών στη σχολική ζωή (αναφέρετε χαρακτηριστικές δράσεις και πρωτοβουλίες)</p>	<p>Συμμετοχή στις σχολικές εκπαιδευτικές εκδρομές και επισκέψεις του τμήματος όπου ανήκε κάθε μαθητής/τρια και σε περιπάτους του σχολείου.</p> <p>Παρακολούθηση προβολών εντός του σχολείου, και άλλων εορταστικών εκδηλώσεων σε όλη τη διάρκεια του έτους.</p> <p>Συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες.</p> <p>Γενικά όμως, εξαιτίας της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων που τέθηκαν σε εφαρμογή δεν υπήρξε η δυνατότητα για περαιτέρω δράσεις και πρωτοβουλίες.</p> <p>Υπήρξε μαθήτρια που συμμετείχε σε έκθεση ζωγραφικής που όμως αναβλήθηκε.</p>
<p>Γενική εκτίμηση των σχέσεων των μαθητών με τους συμμαθητές τους, τη συμμετοχή τους σε σχολικές δραστηριότητες, την προσαρμογή τους στο σχολείο κ.λ.π.</p>	<p>Πολύ καλή σχέση των παιδιών με τους συμμαθητές τους.</p> <p>Αρχικά, ειδικά στην περίπτωση των προσφύγων, υπήρξαν δυσκολίες στην προσαρμογή τους στο σχολικό περιβάλλον και στην επικοινωνία τους με τους συμμαθητές τους, λόγω έλλειψης γλωσσικής</p>

	<p>επικοινωνίας, διαφορετικού πολιτισμικού υπόβαθρου, διαφορετικών ηλικιών (αρκετοί αλλόγλωσσοι μαθητές ήταν μεγαλύτεροι σε ηλικία από τους συμμαθητές τους), αλλά και επιφυλακτικότητας εκατέρωθεν.</p> <p>Όμως με ουσιαστική παρέμβαση των διευθύνσεων των σχολείων και την καλή συνεργασία των εκπαιδευτικών, τα προβλήματα υπερνικήθηκαν και δημιουργήθηκε ένα θετικό κλίμα.</p> <p>Τα παιδιά ήταν αποδεκτά από τους συμμαθητές τους και υπήρχε η διάθεση να τα βοηθήσουν και να τα εντάξουν στο σύνολο, ώστε να νιώθουν οικεία και άνετα. Αρκετά συχνά δημιουργήθηκαν ισχυρές φιλίες ανάμεσά τους.</p> <p>Στην περίπτωση των ενηλίκων υπήρχε αλληλοσεβασμός και αλληλοεκτίμηση.</p> <p>Σε κάποιες περιπτώσεις παρατηρήθηκε μια τάση - προτίμηση να κάνουν παρέα με ομοεθνείς τους.</p> <p>Τέλος, υπήρχε αδυναμία ή δυσκολίες να συμμετέχουν στα μαθήματα της τάξης τους, επειδή δεν μπορούσαν να καταλάβουν τους καθηγητές λόγω γλώσσας.</p> <p>Γενικά οι εκπαιδευτικοί εκτιμούν ότι η προσαρμογή στο σχολικό περιβάλλον για την πλειοψηφία των παιδιών ήταν εύκολη, άμεση και ικανοποιητική.</p>
<p>Προβλήματα που αντιμετωπίσατε</p>	<p>Παρατίθενται τα προβλήματα, όπως τα κατέγραψαν οι εκπαιδευτικοί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η καθυστερημένη ίδρυση και αντίστοιχα η πολύ μεγάλη καθυστέρηση στη στελέχωση της Τ.Υ. (πρόσληψη αναπληρωτών εκπαιδευτικών), συνήθως στα μέσα της χρονιάς, και η εγκατάλειψη του σχολείου από τους μαθητές πριν καν ξεκινήσει το τμήμα, καθώς αναγκάζονται να παρακολουθούν μαθήματα σε μια γλώσσα που δεν καταλαβαίνουν. • Η ανομοιογένεια στο γνωστικό επίπεδο και στη γλωσσομάθεια των μαθητών ακόμα και στο ίδιο τμήμα. • Η ελλιπής ή ανύπαρκτη προηγούμενη φοίτηση των μαθητών αυτών στις πατρίδες τους με αποτέλεσμα να μην μπορούν να διαβάσουν και να γράφουν ικανοποιητικά στη μητρική τους γλώσσα, γεγονός που καθιστούσε ακόμα πιο απαιτητική την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας. • Η έλλειψη γνώσης ελληνικών ή αγγλικών καθιστούσε δύσκολη την επικοινωνία με τον/την διδάσκων/ουσα. • Τα σχολικά εγχειρίδια δεν είναι κατάλληλα για την ηλικία τους (έφηβοι). • Η έλλειψη κινήτρου για την εκμάθηση της ελληνικής που απορρέει από την πεποίθηση ότι

	<p>σύντομα θα μετακινηθούν σε άλλη χώρα του εξωτερικού.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Χαμηλή αυτοεκτίμηση και δυσκολία να δημιουργήσουν σχέσεις με τους υπόλοιπους συμμαθητές τους, επειδή καλούνται να παρακολουθήσουν μαθήματα σε μια γλώσσα που δεν κατέχουν. • Οι συνθήκες λόγω της υγειονομικής κρίσης και της εξ αποστάσεως διδασκαλίας όξυναν ακόμα περισσότερο τα παραπάνω προβλήματα και ως ένα βαθμό δυσχέραναν τη γνωστική εξέλιξη των μαθητών. <p>Προβλήματα που καταγράφηκαν από τα σχολεία που δεν λειτούργησαν οι Τ.Υ. :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η καθυστέρηση στην ίδρυση των Τ.Υ. στη Δευτεροβάθμια • Η αντίστοιχα πολύ μεγάλη καθυστέρηση στην πρόσληψη των αναπληρωτών εκπαιδευτικών • Η πρόσληψη των εκπαιδευτικών ως ΑΜΩ και η πρόσκλησή τους στη συνέχεια να αναλάβουν υπηρεσία σε άλλο σχολείο ως ΑΠΩ, με αποτέλεσμα να παραιτούνται και να σταματά η λειτουργία της Τ.Υ μέχρι την επόμενη πρόσληψη. • Οι εκπαιδευτικοί που προσλαμβάνονται συνήθως δεν έχουν εξειδικευμένη γνώση πάνω στα αντικείμενα της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας ούτε προηγούμενη διδακτική εμπειρία σε διδασκαλία σε Τ.Υ. • Οι ανακατατάξεις των τμημάτων λόγω μετακίνησης ή αποχώρησης μαθητών από το σχολείο και άφιξη νέων μαθητών με συνέπεια τις αλλαγές στην ομοιομορφία του τμήματος με βάση το γλωσσικό επίπεδο που είχαν κατακτήσει μέχρι τότε.
--	---

5. Προτάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας του θεσμού

- Όλες οι προτάσεις ταυτίζονται αναφορικά με το γεγονός ότι, η λειτουργία του θεσμού αυτού θα πρέπει να συμπίπτει με την έναρξη του σχολικού έτους και η ίδρυση των Τ.Υ. θα πρέπει να έχει γίνει πριν την έναρξη του σχολικού έτους, όπως και στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.
- Ταυτόχρονα θα πρέπει να είναι άμεση και η πρόσληψη εκπαιδευτικών αμέσως μετά την ίδρυση των Τ.Υ. Η καθυστέρηση στην τοποθέτηση των εκπαιδευτικών και συνακόλουθα στη λειτουργία των τμημάτων αποτελεί τροχοπέδη στη γνωστική ανάπτυξη των μαθητών και συνιστά αιτία μαθητικής διαρροής.

- Πρόσληψη εκπαιδευτικών πλήρους ωραρίου και συμπλήρωση ωραρίου σε δύο Τ.Υ., ώστε να μην σημειώνονται αλλαγές των εκπαιδευτικών κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.
- Μοριοδότηση των εκπαιδευτικών με εξειδικευμένη εμπειρία στην γλωσσική υποστήριξη αλλοδαπών μαθητών από προηγούμενη τοποθέτηση σε Τ.Υ.
- Μοριοδότηση των σπουδών (μεταπτυχιακών τίτλων) και σεμιναρίων στη διαπολιτισμική εκπαίδευση και στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας ως ξένης.
- Πρόσληψη εκπαιδευτικών με εξειδικευμένη γνώση πάνω στο αντικείμενο.
- Συνεχείς επιμορφώσεις των εκπαιδευτικών που απασχολούνται στις Τ.Υ.
- Βελτίωση του επίσημου υλικού και παροχή ακόμα πιο πλούσιου και οργανωμένου υποστηρικτικού υλικού.
- Παροχή εκπαιδευτικού υλικού που να απευθύνεται αποκλειστικά σε μαθητές Γυμνασίου.
- Αναγκαία η δημιουργία επίσημου εγχειριδίου διδασκαλίας.
- Υποστήριξη της διδασκαλίας με ηλεκτρονικούς υπολογιστές, ώστε να μπορούν να παρακολουθήσουν στα ελληνικά κάποιο βίντεο που να σχετίζεται με τις χώρες καταγωγής τους, να λύνουν γλωσσικές ασκήσεις, να ασχοληθούν με γλωσσικά παιχνίδια και να χρησιμοποιούν ψηφιακές εφαρμογές εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας και ηλεκτρονικά λεξικά.
- Διαβάθμιση ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών και ως εκ τούτου διαχωρισμός αυτών σύμφωνα με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της κάθε περίπτωσης.
- Κατά συνέπεια, αύξηση των ωρών διδασκαλίας από 15 σε 23 (πλήρες ωράριο), ώστε να μπορεί να χωρίζεται το τμήμα σε μικρότερες ομάδες ανάλογα με το γλωσσικό τους επίπεδο.
- Να δοθούν περισσότερα κίνητρα στους μαθητές έτσι ώστε να μην εγκαταλείπουν το σχολείο.
- Υποστηρικτικά μαθήματα και από άλλες ειδικότητες (π.χ. μαθηματικούς, φυσικούς κλπ.), καθώς πολλοί από τους μαθητές έχουν αρκετά κενά, καθώς έχουν χάσει την επαφή με το σχολείο για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα.
- Για την μέγιστη βελτίωση του θεσμού θα μπορούσε να υπάρχει και πρόσθετη διδακτική στήριξη πριν την έναρξη λειτουργίας των μαθημάτων του σχολείου, με τη δημιουργία θερινών τμημάτων, έτσι ώστε οι μαθητές να προετοιμάζονται κατάλληλα για την επόμενη σχολική χρονιά.

**Η Οργανωτική Συντονίστρια του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης,
Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου ΠΕ70**

Δρ. Ειρήνη Βιδάκη